

Filosofiaren historia

- BATXILERGOA
- LANBIDE HEZIKETA
- GOI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOAK

**UNIBERTSITATERA
SARTZEKO PROBAK**

UPV/EHU

2016

Azterketa honek bi aukera ditu. Haietako bati erantzun behar diozu.

Ez ahaztu azterketako orrialde bakoitzean kodea jartzea.

A AUKERA

Ideiak zer zaizkigun ondo jabetzeko, **bizitzan** duten lehen mailako zereginaz ohartzeko, zientzia poesiara hurbiltzeko orain arte eduki duguna baino askoz ausardia eta adore handiagoa eduki beharra dago. Nik esango nuke, orain arte enuntziatutako guztiaren ondoren ondo ulertu nahi bazait, zientzia poesiatik askoz hurbilago dagoela errealitatetik baino, zientziak gure bizitzako organismoan duen funtzioak askoz antz handiagoa duela artearen funtzioarekin.

J. Ortega y Gasset, *Ideiak eta sinesteak*

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUAREN ULERMENA

- 1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).
- 1.3. “Zientzia poesiatik askoz hurbilago dago errealitatetik baino” tesia kontuan hartuta, egin ezazu disertazio labur bat gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat eman. Amaitzeko, egin ezazu gogoeta bat, zure gogoeta, tesi horri buruz (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN JARTZEA

- 2.1. Perspektibismoa eta arraziobitalismoa (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).
- 2.2. Objektibismoa eta gizarte-ardura. Masak eta elitea (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).
- 2.3. Filosofiaren funtzioa Wittgensteinen *Tractatusen* eta *Ikerketa filosofikoetan* (2 puntu) (Gehienez 250 hitz).

B AUKERA

Nire helburu bakarra —eta nik uste dut inoiz etikaz edo erlijioaz mintzatzen edo idazten saiatu diren guztiena ere badela— hizkuntzaren mugen kontra jotzea izan da. Gure kaiolaren hormen kontra jotze hori itxaropenik gabea da guztiz eta erabat. Etika, bizitzaren azken esanahiaz, on absolutuaz, baliozko absolutuaz zerbait esateko desiratik sortzen den bezainbatean, ezin da zientzia izan. Etikak dioenak ez dio ezer gehitzen gure ezagutzari, inolako zentzutan.

Wittgenstein: *Hitzaldi bat etikaz*

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUAREN ULERMENA

- 1.1. Laburtu ezazu pasarteak, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).
- 1.3. Testuaren tesia kontuan hartuta (“Etikak dioenak ez dio ezer gehitzen gure ezagutzari, inolako zentzutan”), egin ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat. Amaitzeko, egin ezazu gogoeta bat, zure gogoeta, tesi horri buruz (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN JARTZEA

- 2.1. *Tractatus*: proposizio egiazkoak, proposizio zentzudunak eta pseudoproposizioak (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).
- 2.2. *Ikerketa filosofikoak*: hizkuntza erabilera eta hizkuntza-jolasak (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).
- 2.3. Ideiak eta sinesteak Ortégaren filosofian (2 puntu) (Gehienez 250 hitz).

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

FILOSOFIAREN HISTORIA

	1. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
1.1	Ikasleak berari proposatutako testuaren atal batzuk kopiatu besterik ez du egiten, eta, laburpen gisa, testuan jasota dauden tesi eta ideiak adierazten ditu.	0,25
	Ikasleak testuaren ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, baina ez ditu jasotzen testuan jasota dauden ideien multzoa ezta ideien arteko lotura ere.	0.50
	Ikasleak testuan adierazten den ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, eta horrekin lotura duten ideiak aipatzen ditu. Laburpenaren adierazpena edo egitura, halere, ez dira egokiak.	0,75
	Ikasleak testuaren laburpena egiten du, bertan jasotako ideiak eta horien arteko lotura errespetatzen ditu, ez du hitzez hitz errepikatzen eta argi eta zehatz adierazten du dena.	1
1.2.1	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.2.2	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak mintzaldiaren gaiaz zenbait ideia garatzen ditu, baina garapena arruntegia da edo euskarririk edota argibiderik gabekoa. Ez du azaltzen iritzi pertsonal egokirik.	1
	Ikasleak testuan planteatzen den gai filosofikoa ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu ideiak eta argudioak garatzeko bi ikuspegi filosofiko. Adibideak egokiak dira, or ohar, eta nolabait erantzunaren euskarri izateko balio dute. Badago iritzi pertsonal egokien zantzuren bat..	2
	Ikasleak testuan planteatzen den gaia eraginkortasunez ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu gaiarekiko bi ikuspuntu filosofiko, eztabaida kritikoa eginez. Adibideak egokiak dira,. Iritzi pertsonala egokia da.	3

**CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN
ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK**

	2. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
2.1 eta 2.2	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	0,75
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	1
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1,5
2.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta..	1,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	2